

# Anarşist Alt Kültür: Bir Eleştiri

Vahşi Devrim

Feral Faun

2013

"Hayal gücü yokluğu modellere ihtiyaç duyar; tam manasıyla onlara güvenir ve yalnızca onlar sayesinde yaşar."

Kuzey Amerika'da hiçbir anarşist hareketin olmadığını iddia etmek kolaydır. Bu iddia kişiyi o hareketin doğasını ve insanların hareket içindeki rollerini incelemekten kurtarır. Ama yayınlar, kitabeveleri, anarşist evler, işgal evleri şebekesi ve bunları devlet karşıtı perspektiflere bağlayan yazılar kuşkusuz mevcut. İsyen sembolleri, ritüelleri ve ıvır zıvırlarıyla dolu bir altkültür olarak kristalleşiyor bunlar. Peki, bir altkültür arzuladıkları hayatları yaşayabilecek özgür bireyler yaratabilir mi? Anarşist altkültür açıkça yapıyor bunu. Bu makalede bunun nedenlerini ortaya koymayı umuyorum.

Anarşist altkültür belli ki isyankâr etkinlik, tarihsel araştırma, toplumsal analiz (teori), yaratıcı oyun ve benin özgürleşmesi arayışlarını ihtiva ediyor. Ama bunlar toplumu anlamayı hedefleyen ve kendi yaşamlarımızı yaratabilmemizin olanaklarını açacak entegre bir praksis olarak var olmuyorlar, ama daha çok toplumsal kurallar olarak, zaman zaman üst üste çakışan, ama çoğunlukla ayrı duran özellikler kendi kendilerini ve yarattıkları altkültürü korumak işlevi gören bir praksisler bütünü olarak var oluyorlar. Bu altkültür de daha sonra, onları yaratıyor.

Siyaseten doğrucu militanlar altkültürdeki radikal eylemi domine ediyorlar. Toplumsal analiz ihtiyacını reddediyorlar. Sonuçta, meseleler çoktan sol liberaller tarafından ortaya konmuştur; -feminizm, gay kurtuluşu, ırkçılık karşıtlığı, hayvanların kurtuluşu, ekoloji, sosyalizm, savaş karşıtlığı- buna bir tutam da devlet karşıtlığı da eklediniz mi tamamdır. İşte size anarşizm! Ha, öyle değil mi?

Kimsenin anarşist kimliklerinden kuşku duymayacağını garantilemek için, anarşist militanlar gösterilerde en çok bağırarak olurlar, birkaç bayrak yakarlar ve aynasızlarla, faşistlerle ve RCP'lilerle (Devrimci Komünist Parti) her karşılaştıkları yerde dövüşmeye hazır olurlar. Yapmayacakları şey faaliyetlerini ya da militan olarak rollerini analiz etmektir; toplumun gerçekten altını mı oynuyorlar yoksa sadece sadık muhalefet rolünü mü oynuyorlar, gösteri toplumunun gösterisi içindeki rollerini oynayarak toplumu mu güçlendiriyorlar, bunu anlamaya çalışmaktır. Analiz yapmayı reddedişleri kendi kendilerini kandırmalarıyla, anarşizme döndürülmesi gereken bir kitle hareketinin bir parçası olduklarına inanmalarıyla sonuçlanıyor.

Hâlbuki bu kıtada böyle bir kitle hareketi yok ve militanların faaliyetleri anarşist altkültürdeki yerlerini sağlamlaştırmaktan başka bir işe yaramayan muhalefet ritüelleri içinde geçiyor. Anarşist tarihçiler genelde profesörler, yayıncılar ve kitabevi idarecileri, anarşist tarihle ilgili bilgilerin ulaşılabilirliğini sürdürmekle ilgileniyorlar. Bu insanların çoğu iyi niyetli, ama tarihlerine eleştirel analiz uygulamakta başarısız oluyorlar. Anarşist tarihsel materyalin büyük kısmı mitoloji, kahramanlar, şehitler ve taklit edilecek modeller yaratmak amacıyla hizmet ediyor gibi.

Ama tüm bu modeller geçici anarşist durumlardan fazlasını yaratmaya yardım etmiyorlar. Bu, en azından, otoriteler tarafından ezildiklerine dair basit iddianın ötesinde, neden ve nasıl başarısız olduklarını soruşturmaya yol açıyor. Böyle bir analizin eksikliği, anarşist tarihi bugünün otorite karşıtı mücadeleleri için büyük anlamda yararsız kıldı, ana akım anarşist tarih toplum için neyse anarşist altkültür de ona döner, yani şeylerin mevcut düzenini ayakta tutan bir mite... Kimi otorite karşıtı teorisyenler toplumun en temel ayaklarına saldırdılar, evcilleştirilmemizdeki rollerini gösterdiler. Teorisyenlerin bu tür şeyleri araştırmaları kimilerinin "anarşist" etiketini de bir kenara bırakmasına neden oldu, otoriteyi reddedişleriyle ve yazıları ve arkadaşları vasıtasıyla altkültürlerle kurdukları bağ uyarınca altkültür içindeki rollerini de sürdürdüler. Ve düşünsel araştırmalarının tüm derinliğinin sonucu olarak ortaya çıkan belirli bir çalışmayı reddetme, büyük mağazalardan hırsızlık yapma ve küçük çaplı vandalıklar pratiklerinin özeti gibiydi.

Eleştirilerinde açığa çıkardıkları tahakkümün tümüne karşı isyanlarını ifade etmenin pratik yollarını aramadıkları için, bu eleştiriler radikal teori olarak keskinliklerini yitiriyorlar ve daha çok felsefeye benziyorlar. Artık etkin bir isyanın aracı olmayan düşünceleri bunun yerine anarşist düşüncenin zihinsel sınırını tanımlayan bir araca, herhangi bir alanın yeterince radikal olup olmadığını anlamaya yarayan bir araca dönüşüyor. Bu şekilde, anarşist altkültür içinde aydının rolü de sürer gider. Yaratıcı oyun da altkültür içinde özelleşmiştir. Sanatın yerini herkesin oynadığı kendiliğinden, yaratıcı, özgür oyunun al-

ması çağrısını yapan eleştiriyi unutarak, posta sanatçıları, performans sanatçıları ve "karşı-sanatçılar" sanat kategorisini kendileri için talep ettiler, kendiliğindenliği ve özgürlüğü yıktılar ve faaliyetlerinin çoğu -festivaller, vahşi şiir okuma günleri, doğaçlamaya dayanan gürültü müziği gösterileri ve etkileşimli tiyatrolar- çok eğlenceli olabilir ve bu anlamda katılmaya değer, ama sanat adıyla çerçeveye oturtulduğunda, yıkıcı ısırlıkları cansızlaşıyor demektir. Yaratıcılığa kıymet biçerken, bu sanatçılar "yaratıcı olmayı" eğlenmekten daha önemli hale getirdiler ve sanat yaratımı sırasında bir şeylerin kullanılıyor olabileceğine dair eleştirilerini azalttılar. Yaratıcı süreç rekupere edilerek sanat işleri yapan üretici bir emek formuna büründürülmüştür. Detournement eylemleri posta sanatı şovlarında gösteriye dönüştüler.

Yıkıcılık toplum tarafından sanat olarak rekupere edildi. Sanatın toplumsal ve kültürel bir kategori olduğunu yok sayarak, anarşik sanatçılar sanatın kültüre karşı muhalefet ettiğini iddia ederler, ama faaliyetleri onlar için anarşist altkültür içinde kültürel işçi rolünü yaratır. Situasyonistler devrimci praksisin terapatik olmaya ihtiyaç duyduğunu söylediklerinde, kimi Kuzey Amerikalı anarşistlerin buna ve birkaç tam hazmedilmemiş situasyonist fikirlerle birlikte new age psikoterapilerine bağlanmanın yollarını bulacakları konusunda elbette hiçbir fikirleri yoktu -fakat yani, bu Yankeeler (ve Kanadalılar) kuşkusuz yaratıcı tipler, öyle değil mi?

New age terapileri anarşist altkültüre büyük ölçüde feminist, gay kurtuluşu ve benzeri hareketler üzerinden geldi. Bu terapileri uygulamak için verilen sebepler kendi kendini keşfetme ve öz kurtuluşu. Ama tüm psikoterapiler -hümanist ve "üçüncü güç" psikologlarınkiler dahil- insanları topluma entegre etmek için geliştirilmişti. Feministler, gay kurtuluşçuları ve benzeri gruplar terapatik teknikleri kullanmaya başladıklarında, bireylerin dünyayı görüp hakkında eylem yapabilecekleri ortak bir çevreye entegre olmalarına yardım etti. Anarko-terapistler bu tür pratikleri meditasyon, oyun terapisi, destek ve ayrı mekanlar için uyguladılar. Meditasyon gerçekten içkinin veya uyuşturucunun fiziksel zararlarına uğramadan başvurulabilecek bir kaçış biçimidir.

Gündelik yaşamın sıkıntılarını hafifletir, kaldıramayacak kadar ağır olmalarını engeller. Bu şekilde, faydalı da olabilir, ama kişinin kendi kendini özgürleştirmesine faydası olmaz.

Terapi olarak oyun, sanat olarak oyun gibi, yıkıcı keskinliğini yitirmiştir. Parametreleri tanımlanmıştır, güvenli bir yer haline gelir, istimi salınmıştır, taşıdığı bütün risklerle gerçek bir kopuş olmaktan uzaklaşmıştır. Otoriteye ya da iş ahlakına meydan okumaz, çünkü oynadığı oyun güvenli bir biçimde üretici yararlılığın çerçevesine oturtulmuştur ve düzenli bir çerçeve içinde olsa otoriteye meydan okuyabilecek kaotik enerjiyi açığa çıkarır. Destek grubu terapisi kendi kendini aldatmanın özellikle sinsî bir biçimidir. Bir grup insan paylaştıkları varsayılan ortak bir sorun, yük ya da baskı hakkında konuşmak üzere bir araya gelirler. Bu pratik anında sorunu gündelik hayatın evreninden çekip alır, bireysel ilişkilerden ve belirli koşullardan kopartır ve ideolojik bir çerçeveye oturabileceği "bizim ortak sıkıntımız" evrenine taşır.

Destek grupları grubun çalışmasını şekillendirecek belirli bir amaç etrafında toplanırlar (başka türlü zaten neden oluşturulsunlar ki?), sonuçlar da grup ideolojisinin çerçevesine sıkıştırarak biçimde çıkartılır.

Ayrı mekânların (kadınlara özel, gaylere özel, vs.) yaratımı da dışarıdan hiçbir ögenin girememesini garanti ederek destek grubu terapisinin en kötü eğilimlerini güçlendiriyor. Anarşistler bu pratiğin otorite yanlarını ve saklı bağnazlığını görmezden geliyor, ezilen grupların pratiği olduğu için hoş görüyorlar. Tüm bu terapatik formlar insanları gündelik hayat deneyimlerinden ayırıyor ve onları belirli bir toplumsal ve ideolojik çerçeveye entegre olmaya hazırlanabilecekleri ayrı bir "terapatik" âleme yerleştiriyorlar.

Anarko-terapistler söz konusu olduğunda, anarşist altkültürün çerçevesi ve bu çerçevede oynayacakları rol söz konusu oluyor. Benim anarşist altkültürde tanıştığım insanların çoğu samimi insanlardır. Gerçekten otoriteye saldırmak ve onu yıkmak isterler.

Ama onlar da toplumun bir üretimidirler, kendilerine ve arzularına güvenmeme ve bilinmeyenden korkma eğitimi almışlardır.

Kendileri uyarlayabilecekleri roller de içeren bir altkültür bulunca hazır rollere soyunmayı çok daha kolay bulurlar. İsyancı çevrenin bir parçası olduklarını bilmek rahatlatıcıdır, topluma karşı kendileri için karanlıkta yaşamının riskini gerçekten üstlenmeye yegdir bu. Ve bu "anarşist" roller bir toplumsal

yapıya ve dünyayla ilişki kurma biçimine oturur ve geniş olarak bakıldığında anarşist altkültürün özüne eşittirler ki bu da ayrı bir araştırma konusudur.

”Rıhtımlar, kesinlikler ve sistemlerin beğenisi oluşturmak bir anakronizm olmaz mı?”

Anarşist altkültürün yapısı büyük ölçüde yayın projelerinin, kitabevlerinin, kolektif yaşam stüdyolarının ve radikal aktivizmin etrafında odaklanmıştır. Bu projeler ve onları yürütme yöntemleri altkültürü yeniden üreterek anarşist ”sosyal yardım” yöntemlerini yaratırlar.

Yarattıkları şey pek çok açıdan evanjelik dini bir şekli andırır. Anarşist altkültür öğelerini oluşturan projelerin çoğu konsensüsle karar alma süreçleri aracılığıyla kolektif olarak yürütülür. Çok azı arkadaşların yardımlarıyla yürüyen tekil bireylerin projeleridir. (Ancak altkültürün saçaklarında neredeyse tümü bireysel projeler olan çok sayıda broşür projesi yer alır.)

Konsensüsün eleştirisini daha sonraya bırakıyorum. Şimdilik, şunu söylemekle yetinelim, konsensüs süreci bireysel iradenin bir bütün olarak grup iradesine boyun eğdirilmesini ve anında eyleme geçmenin toplantılara ve karar alma süreçlerine boyun eğdirilmesini gerektirir. Niteliği gereği muhafazakâr bir eğilmedir bu, çünkü sadece herkes katılırsa değiştirilebilecek politikalar yaratır. Bireylerin tabii olduğu görünmez bir otoritedir, dâhil oldukları projeyi ya da anarşist altkültürü sorgulama imkânlarını sınırlar.

Anarşistlerin büyük çoğunluğu tek başlarına veya sevgilileriyle yaşarlar. Ama, bazen basitçe daha ekonomik olacağı gerekçesiyle (en az illüzyon içeren gerekçe budur), daha sıklıkla yaşayan bir destek grubu durumu yaratmak için, ortak bir projede daha kolay yer alabilmek ya da ”teoriyi pratiğe geçirebilmek” için, anarşistlerin çoğu kolektif yaşamın ayarlanmasını daha iyi bir seçenek olarak görür.

Destek gruplarını daha önce ele aldığım için burada sadece şunu ekleyeceğim: Bir destek grubunun içinde yaşamak destek grubu terapisinin bütün izole edici ve ideolojik yönlerini abartma eğilimini yansıtır.

Bir kolektif yaşama durumu elbette ortak bir projeyi paylaşmanın finansal sorunlardan insanları projeyi tartışmak için bir araya getirmeye kadar pek çok yönünü kolaylaştırabilir.

Ayrıca projenin izole edici olma, kendi kendini besleme, gerekli eleştirel girdiyi kaybetme ihtimalini artırır. Ama esas bu yaşayan durumlarda ”teoriyi pratiğe geçirdiğini” iddia edenlerdir kendi kendini kandırmanın en yüksek seviyesini pratiğe geçirenler.

Topluca yaşama durumları yeni ilişki kurmanın yeni biçimlerini araştırmak için birer temel olabilirdi, ama bu tür durumların yarı-kahcılığı toplumsal rollerin ve yapıların yaratılmasına meyleder ve yeni araştırmalar benim tanıdığım ev sakinlerinin peşinde oldukları şey kesinlikle değil.

Teoriyle pratik arasındaki ”teoriyi pratiğe geçirmek” deyişinin ima ettiği ayrım bu beraber yaşama durumlarının görece aynılığında açıkça görülür.

Anarşistlerin çoğu insanların birbiriyle ilişkiye geçme biçimlerini yönetmesi gereken belirli prensiplerin olduğuna inanırlar. Kendi yaşama kolektiflerinde, toprak işgallerinde ve squatlarında, prensiplerine göre yaşamaya girişirler. Ortak yaşama durumları teorik-pratik araştırmalar değildir, daha çok, bireylerin önceden tasarlanmış bir toplumsal yapıya itaat etmeleridir. Anarşist ev izole edici bir durum olduğundan, dünyanın orta yerinde bir tür alternatif gerçeklik sunduğunda bu prensipler bu durumlarda test edilmez.

Anarşist squatlar istisna olmak üzere -bunlar, hiç değilse, mülk sahiplerine ve mülkiyetin otoritesine bir meydan okuma sunarlar- bu evler dışsal otoritelere diğer herkes gibi davranır, kiralarnı (ya da gayri mülk vergilerini) ve faturalarnı öderler ve çalışrlar ya da refah biriktirirler. Bu evler toplumun altını oymak için çok az şey yaparlar eğer herhangi bir şey yapıyorlarsa, ama insanlar için, isyankârlık duygularını koruyabilecekleri ve altkültürün onlara bu duyguyu ifade edebilecekleri bir güvenli yer vereceği içinde yaşayabilecekleri bir yapı sunarlar.

Anarşist altkültürün tarihi, teorisi ve bilgisi için ana kaynaklar çeşitli yayın projeleri (periyodikler dâhil) ve kitabevleridir. Bir noktaya kadar, bu projeler kapitalist sisteme bağlanmak zorunda kalırlar ve çok ender olarak devrimci nitelik taşırlar. Grup projesi olduklarında, genelde konsensüsle yürütülürler, küçük bir işletmeyi yürütmek veya bir dergi veya bir kitap çıkarmak için uzun, sıkıcı toplantılara katlanmakta anarşistçe bir yan olduğuna dair absürt varsayma dayanır bu konsensüsler. Ama bu projelerin

beni gerçekten rahatsız eden yanı anarşist altkültürdeki düşünce çerçevesini nasıl yıkacağımıza dair ve yabancılaşmanın ve tahakkümün doğasını araştırmak ve tartışmak için bir provokasyon olmak yerine bu düşünce çerçevesini tanımlamanın araçları haline gelme eğilimi taşımaları.

Büyük ölçüde bu provokasyon noksanlığı yapılan yayınlarda mevcuttur. Anarşist yayınların çoğu, gerek kitaplar gerekse dergiler, eski anarşist yazıların eleştirel olmayan yeniden basımlarından oluşur, solcu görüşleri içine bir tutam devlet karşıtlığı ekleyip yeniden tartışır vadesi geçmiş anarşist fikirleri eleştirmeksizin çağa uyarlarlar. Bu tür metinler bir anarşist olmanın ne demek olduğuna dair belirli bir standartları ve modelleri sorgulamadan güçlendirir. Bir meydan okumayı temsil eden yazılar dahi çok ender olarak harekete geçirici radikal praksisin parçası olabilecek türde zeki eleştirel tartışmaları uyandırıyormuş gibidir. Daha çok, genelde standartların, modellerin kaynağı, isyanın parametrelerini tanımlamanın yolları olarak kabul görürler. Bu kısmen, basılı materyalin doğasından gelir, düşüncenin veya tartışmanın canlı, akıcı doğasıyla uyumlu olmayan bir kalıcılığı vardır yazının. Okurların çoğu basılı materyallerin arkasındaki düşünce akışlarını görmekte zorluk çekerler.

O yüzden kutsal bir şeyle karşı karşıyaymış gibi davranırlar -ya tapınırlar ya da saygısızlık gösterirler. Her iki tepki de beni memnun etmiyor, çünkü her ikisi de fikirlerin şeyleştğini gösteriyor, fikirler pazarında metalara döndüklerini gösteriyor -bu fikirlerin kitabevlerinde satılmakta oldukları olgusuyla iyice pekişen bir görüntüdür bu. Anarşist yayının bir diğer yönü de propagandadır. Bu da anarşizmin reklamcı tarafıdır -fikirler pazarında büyük ölçüde sadece bir meta olduğunu kanıtlar bu. Anarşist propagandanın çoğu propaganda kime yönelikse onun gözünde cazip bir anarşizm imgesi yaratma girişimidir. Bu yüzden, metinlerin çoğu insanların kafalarını rahatlatmak, anarşinin o kadar da uçlarda olmadığını göstermek, insanlara meydan okumadığını, aksine anarşist devrimden sonra bile güvenli, korunaklı yaşamlarına devam edebileceklerini göstererek huzur vermek amaçlarına hizmet ediyor. Anarşist yazının büyük kısmı, bu elimizdeki de dâhil olmak üzere, büyük ölçüde anarşistler tarafından satın alındığı veya çalışıldığı için bunların altkültürün tanımlayıcı modellerinin yeniden kuvvetlendirilmesi ve kendi kendini rahatlatma girişimi olduğundan kuşkulaniyorum. Anti-otoriter yazını bulunabilir yapan yapılar tümüyle isyankâr bir praksiyi yaratmayı ve korumayı hedefleyen meydan okuyucu tartışmalar için bir şebeke sağlayabilirdi, ama tersine insanların çoğu kez körce bağlandıkları ve anarşist altkültürü güçlendiren "anarşist ilkeleri" izleyebilmeleri için onlara modeller ve yapılar çerçevesi sunuyor.

Radikal aktivizm anarşist altkültürün kamusal imgesinin bir başka yönüdür, özellikle militan kanadının. Büyük ölçüde solcu gösterilere katılımı oluşur, zaman zaman da anarşistler özel bir konu için kendi gösterilerini düzenlerler.

Bu aktivizmin arkasındaki bir motif insanları anarşizme kazandırmaktır. Bunu gerçekleştirmek için, anarşistlerin kendilerini tanımlanabilir bir varlık olarak ayırmaları ve kendilerini dönüştürmek istedikleri insanlara cazip göstermeleri gerekir.

Şu anda, aktivizmin çoğu gençliği ve özellikle punk gençliği çekmeye çalışmak için yapılmış gibi gözüküyor.

Dolayısıyla anarşistler gösterilerde özellikle yüksek perdeden ve taşkın davranma eğilimindedirler, bir muhalefet imajı çizmek ve anarşistlerin işi "ciddiye aldıklarını" göstermek isterler. RCP (Devrimci Komünist Parti) gibi diğer gruplar da taşkın ve muhalif tutumlar takındıklarından, anarşist militanlar ayrımı netleştirmek için bu grupları yüksek sesle teşhir etmek ve hatta onlarla kavgaya girişmek durumunda kalırlar -bu anarşist militanlar insanda endişe uyandırır, eylemleri Maozu zevzeklerin eylemlerine çok benzediğinden bilinçli bir şekilde kendilerini ayırmaya çabalarlar. Fakat anarşistlerin bu muhalefet ritüellerine katılmalarının tek sebebi protestancılıkları değildir. Çoğu anarşist bu ritüellere katılır çünkü uygun anarşist davranış budur. Onların kafalarında "anarşist" belirli bir sosyal aktiviteyi içeren bir roldür. Diğerlerinden daha taşkın ve biraz daha şiddet dolu olmasıyla öne çıkan bir solcu alttürüdür.

Bu onların anarşi ve isyanı gündelik hayatlarından ayırmalarına izin verir. "Bu eylem tahakkümü yıkmaya yardım ediyor mu, gösterinin altını oymaya ve özgür bir yaşam yaratmaya yardım ediyor mu?" gibi sorular yersizdir çünkü anarşizm arzuladığımız yaşamları kendimiz için yaratmak amacıyla çıktığı-

mız özgürlük yolumuzda karşımıza çıkan her şeye isyanla değil militan aktivitelere katılımı ile tanımlanır. Kişi gösterilerde doğru şekilde aktif olduğu sürece anarşisttir, imajı kurtarır ve anarşist altkültürü korur.

Her ne kadar bu altkültürlerin bir kısmı -özellikle yayınlarla ilgili olanları- topluma gerçekten anarşist bir meydan okumanın parçası olma potansiyeli taşıyalar da, anarşist altkültür onların enerjilerini kendi kendini korumaya ve yeniden üretmeye kanalize eder.

Altkültür, bizi ihtiyatlı yapma eğilimiyle, bizi bilinmeyen meydan okumasıyla yüzleştirmek yerine bilinenin kucaklamaya götürmesiyle bize "limanlar, kesinlikler, sistemler" sunar. Anarşistler ve anti-otoriterler, kendilerini isyankârlar olarak düşünürler, ama aslında isyanın sınırlarını tanımlayanlar ve isyanı rekupere edenlerdir.

Anarşist altkültür anarşinin altını oymuştur, onu ideolojik pazarda başka bir metaya dönüştürmüştür ve dolayısıyla onu toplumun başka bir kategorisi haline getirmiştir.

"Mesele kesin bir şekilde dışarıya adım atmaktır, farklılaşmak, kesin bir şekilde, kuraldan sapmak; arenadan histerik bir gayretle fırlamak; yola serpilmiş tuzaklardan sonsuza dek kaçınmak... Yaşasın İmkânsız!"

Anarşist altkültürün eleştirisini kimi daha önemli rolleri ve yapılarının araştırılmasıyla bırakmak en önemli hatayı es geçmek demektir -yani onun bir altkültür olduğunu es geçmektir. Altkültürler belirli hususiyetlere sahip belirli türde toplumsal fenomenler kurarlar

Eğer bu hususiyetler isyan etmek için yeterli geçirgenlikteyse, eğer insanları kendileri için eylemeye itiyorsa, o zaman narsist altkültürü reforme etmek mümkün olabilir, ama hususiyetler doğrusu tam tersi yönde işleme eğilimindedirler. Bugüne dek çok sayıda isyankâr altkültür, çok sayıda bohemya var oldu, hepsi de rekupere edildi.

Bu açıkça altkültürlerde içkin bireylerin onları parçası oldukları topluma gerçek bir meydan okuma sunmaktan alıkoymadığını gösterir. Neden böyle olduğunu açıklamaya çalışmama izin verin.

Bir altkültürün var olabilmesi için, parametreleri kendilerini toplumdaki diğer gruplardan ayıracak şekilde tanımlanmış olmalıdır. Bir altkültür, resmi ya da yasal bir varlık olmadığından, bu parametrelerin herhangi bir resmi veya tanımlanmaya hazır formda olmaları şart değildir.

Daha çok, altkültürün doğasında içkindirler, altında yatan durumdurlar; ortak değerler, ortak idealer, ortak gelenekler ve ortak ilişki kurma sistemleri içerirler.

Bu da altkültür içinde katılımın belirli bir tebaiyet seviyesini gerektirdiği anlamına gelir.

Bu, bizim bu parametrelerin yorumlanmasına katılmama ihtimalini yok saydığımız anlamına gelmez -bu katılmamalar çok yoğun olabilir, çünkü dâhil olanlar kendilerini grubun gerçek değerlerinin taşıyıcıları olarak görürler. Ama herhangi bir altkültüre gerçek tehdit parametreleri reddeden herhangi bir bireydir. Böyle biri tehlikelidir, ahlak karşıtıdır, herkes için tehlikelidir. Bir altkültürün parametrelerinin gerçek değeri onun ahlak sisteminden anlaşılır. Kendisi genel olarak toplumdan üstün görmesine izin verecek bir yol sağlar. Böylece diğerleriyle otoritenin iki favori silahı olan suçluluk ve kendi kendini haklı görme üzerinden ilişki kurmak için bir yöntem yaratır. Bir altkültürün mevcudiyeti ve korunması bu nedenle kendisini koruyabileceği içselleşmiş bir otorite gereksinir. Parametrelerin yaratılması geri dönüşsüz şekilde parametrelerin dışında olarak algılananlara karşı bir hoşgörüsüzlüğe yol açar -özellikle eğer aynı seviyede rakipleriyse (yani RCP, SWP gibiler ve benzerleri, anarşistler), ama ayrıca aynı zamanda kendi altkültürünün parçası kabul ettiği herkese karşı hoşgörü getirir. Altkültürün parametrelerinin farklı yorumları dolayısıyla, tartışmalar ve kavgalar, bazen hatta şiddetli biçimde yaşanabilir, ama yine de tanımlanabilir belirli bir birlik vardır ve anlaşmazlıkları belirli bir çerçeve içinde tutma eğilimi taşır. Bu tür bir hoşgörü altkültürü korumak için gereklidir. Ayrıca her şeyi bir dünyevi vasatlığın seviyesine indirgeme etkisi vardır. Aşırılıklara ancak altkültüre gerçek bir tehdit oluşturmadıkları sürece göz yumulur. Zarafet, tedbir, kibarlık altkültürün "farklılık içindeki birliğini" korumak için gerekli olan güdünün düzenini yansıtır. Çatışmaları ritüelleştirilme ve öngörülebilir kılma eğilimi vardır. Özellikle anarşist altkültürde, çok ender yüz yüze, dürüst ve tutkulu çatışma yaşanır. Bunun yerine, yüzyüze ilişkiler kibarlığın ve bir altkültür ritüeli olan hoşgörünün elindedir ve böylece genelde, sıkıcıdır. Ritüeller,

zarafetler ve toplumsal maskeler aracılığıyla ilişki kurmayı öğrenmek, bizi serbestçe davranmayı bilmeyen cahiller haline getirmiştir. Ama bir altkültür kendini bu hoşgörü ritüelleri içinde koruyamaz, çünkü genel olarak toplumda olduğu gibi, bir altkültür de varlığının sürekliliği için tebaiyet, toplumsal uyum ve bireysel tutkuların bastırılmasına ihtiyaç duyar.

Altkültürler kendilerinin dışında kalan insanlarla ilişkilerinde, ya -dış dünyayla bağları minimize ederek- bir tür ayrılıkçılığı seçmeye karar verme eğilimindedirler ya da altkültürün perspektifi üzerinden insanları kazanmanın yollarını arayarak bir tür protestancılığa meylederler.

Anarşist kültür protestanca davranmayı seçtiği için ben de işin bu kısmıyla ilgileneceğim.

Tüm protestanca davranan gruplar, Baptistlerden RCP'ye, Moonilerden anarşist altkültüre, böyle davranırlar çünkü dünyanın özsel sorunlarına gerekli cevaplara sahip olduklarına ikna olmuş durumdadırlar. Başkalarını da buna ikna etmek bu tür altkültürlerdeki eylemlerin en önde gelen motifi haline gelir. Davranışlarıyla ve konuşmalarıyla bir özgüven imgesi sunmak ve kazanmak istedikleri insanlarla bir tür dayanışma içinde görünmek isterler.

Bu tür altkültürler içindeki bireyler kendileri için değil idealleri için yaşarlar, doğruluğundan o kadar emin oldukları o cevap diğerlerini de iyileştirecek olan iksirdir. Belirli bir imgeye göre yaşarlar ya da yaşamaya çalışırlar, bu yüzden de konformisttirler. Alt kültürlerinin doğası gereği, anarşist altkültür de ancak anarşiyi ve isyanı bugünkü gündelik hayatlarımızın topraklarından kovarak ve onları toplumsal rollere uygun ideallere dönüştürerek var olabilirler. "Kendiliğindenliği" överler ama bu sırada kendiliğindenliğin içeriğini de tarif ederler ve böylece onu bastırırlar. Tutkuların ve arzuların özgür ifadesi aslında teşvik edilmez, genelde tam tersi olur. Kendi çerçevesi içinde, anarşist altkültür genelde muhafazakârdır, kendi kendini korumak en birinci önceliğidir. Her yeni keşif ve araştırma varlığına yapılmış bir tehdittir ve kısa zamanda tanımlanmalı, sınırlanmalı ve onun tarafından rekupere edilmelidir. Bu hem kimi anarşistlerin daha gözüpek teorik araştırmalara verdikleri saçma, savunmacı tepkilerini açıklar hem de bu araştırmaların pratikten ayrılmış bir teori âleminde kalması eğilimini anlatır.

Bir altkültür güvenli bir yerdir, korunaklıdır, kişinin kendi kendisini tanımlayabileceği toplumsal rolleri ve ilişki sistemlerini bulmak içindir, serbest araştırmaların ve bilinmeyenle çarpışmanın yeri değildir. Bu yüzden anarşist altkültür canlı bir anarşinin ve isyanın ifadesi olamaz, ama sadece bir toplumun bunları tanımlama, sınırlama ve rekupere etme yolları olabilir.

Toplumun çocukları olarak, hepimiz kendimize güvenme konusunda, bilinmeyenden korkmakta ve özgürlüktense güvenliği tercih etmekte deneyimliyiz. Bir altkültürü yaratacak ve koruyacak davranışlara böyle kolayca yönelmemizde şaşırtıcı bir yan yoktur. Nefret ettiğimizi iddia ettiğimiz topluma uyma yolumuzun, onun yapısı içinde kendimiz için bir niş açma yolumuzun bu olduğunu itiraf etmenin zamanı geldi de geçiyor. Bu altkültür topluma gerçek bir tehdit olmadığından; sadece kuralları -tüm kurallar gibi- toplumun kurallarının bir altkümesi olan vefalı bir muhalefettir.

Dolayısıyla tedbiri rüzgâra bırakmanın, mutlak sapmanın, sürrealistlerin dediği gibi, tüm kurallardan, anarşist altkültürün arenasından fırlamanın -ya da arenayı altüst etmenin- zamanı geldi.

Her zaman yerine ne koyacaksınız diyenler olacaktır, ama mesele tam da yerine bir şey koymamak. Otoriteye karşı çıktığını iddia etmiş olanlarımızın zayıflığı, sorunu, kafalarımızın içinde otoriteye, bir cevaba, bizi hizada tutacak bir yola duyduğumuz ihtiyaç.

Kendimize güvenmedik ve anarşinin fiilen öne fırladığı anlarda, otoritenin geçici yıkılıp bütün imkânların açıldığı anlarda, bilinmeyeni araştırmaya, arzularımızı ve tutkularımızı yaşamaya cesaret edemedik. Tersine, gerçek tutkularımızı ve arzularımızı göğüslemekten kendimizi sakınarak isyanımızı salt isyan imgesine kanalize ettik.

Otoritenin reddi, tüm kısıtlamaların reddi, anarşist altkültürün reddini de içermelidir, çünkü o da bir otorite formudur. Bu destek olmayınca, elimizde kendimizden başka hiçbir şey kalmaz.

Fani, sürekli değişen, tutkulu bireyler olarak, hepimiz yaşamlarımızı yaratmanın ve bizi kendi kalıbına dökmeye çalışan topluma karşı çıkmanın tek temeli oluruz.

İsyan bir yol olmaktan çıkar ve bunun yerine yaşamlarımızın elimizden alınmasına karşı an be an reddiye olur. Anarşi bir ideal olmaktan çıkar ve bizim otoriteye verdiğimiz tahribata döner.

Bunu gerçekleştirmek için, kendimizi kurban olarak görmekten çıkmamız ve yaratıcı insanlar olarak görmemiz şart. Gündelik yaşamlarımızda karşılaştıkça toplumun kuvvetli yanlarını ve zayıflıklarını kesin bir biçimde değerlendirebilmek ve zekice altını oyabilmek için dünyayla ilişki kurma biçimimize nüfuz etmiş negatif paranoyanın reddedilmesi gerekir.

Pozitif paranoya -toplumun ve bizi içine soktuğu cehennemin cinnet halleri olduğunun ve dünyanın mucizeler ve güzelliklerle dolu olduğunun, dünyada en derin arzularımızın ve çok daha fazlasının gerçekleşebileceğinin tanınması- ortaya çıkarılmalıdır. Ondan sonra bilinmeyenle yüzleşmeye, sadece hoşgörüyü bir kenara koyup dürüst çatışmayı kabul ederek birbirimizle özgürce ve tutkuyla ilişki kurmaya cesaret edebiliriz.

Kendi arzularımızdan, rüyalarımızdan ve yaşam tutkumuzdan aldığımız kuvvetle topluma karşı çıkmaya cesaret edeceğiz. Kolay cevapların, sistemlerin ve güvenliklerin kurduğu hapishaneleri reddedeceğiz ve bilinmeyeni araştırmakta bulunan esrikliği, otoritenin bizden saklamaya çalıştığı mucizeler dünyasını keşfetme serüveni içinde bulunan özgürlüğü tercih edeceğiz.

Bizden ne alındıysa bunu geri almalıyız ve bir altkültüre tabi olarak geri alamayız, ilk önce bilinmeyene dalarak, ne denli isyankâr ve rahat olursa olsun bizi bastırmış olan her şeyi arkada bırakma riskini göze alarak tümüyle topluma karşı olmalıyız.

”Her şey her zaman ve otomatikman tümüyle riske edilmelidir. Kişi, en azından, labirentte bulunan ipliğin onu başka bir yere götürmesi gerektiğini bilir.”

From a three-part series published in “Anarchy: A Journal Of Desire Armed” - [issues #26-Autumn 1990, #27-Winter’90-’91, and #28-Spring 1991] republished by Elephant Editions (London) 2000/2001 in the collection “Feral Revolution” reprinted in the pamphlet “The Anarchist Subculture” by Venomous Butterfly Publications.

Posia

Feral Faun  
Anarşist Alt Kültür: Bir Eleştiri  
Vahşi Devrim  
2013

20.05.2022 tarihinde şuradan alındı: isyananarsi.blogspot.com  
<https://tr.anarchistlibraries.net/library/feral-faun-anarsist-alt-kultur-bir-elestiri>  
Çeviri: S.E

İngilizce Ash: Feral Revolution: The anarchist subculture: a critique

**edu.wll.im**